

70

van : Tineke Veenstra
aan : HB-cie Onderwijs, Rapportagecie, DB/HB
datum : 27 november 1995
betreft : ALV 61 – ONDERWIJS – geamendeerde resolutie
concept ter goedkeuring RC

N.B. het **vetgedrukte** uit de oorspronkelijke resolutie is in deze versie niet **vet** afgedrukt. Wel **vet** zijn afgedrukt de **nieuwe** teksten.

1. De overheid heeft tot taak een toegankelijk, betaalbaar, divers en onderscheidend aanbod van maatschappelijk, **cultureel en/of economisch relevante** opleidingen te waarborgen.
  - 1.1 Er is een aanhoudende behoefte aan goed opgeleide mensen van middelbaar en hoger niveau, zowel gezien de wens tot individuele ontplooiing als vanwege het maatschappelijk belang.
2. De overheid is aan te spreken op het realiseren van een evenwichtig basisaanbod van hoger onderwijsvoorzieningen. **Dit aanbod omvat een samenhangend geheel van opleidingen met een variatie in combinaties van kennis, vaardigheid en houdingsaspecten, die georiënteerd zijn op de vraag vanuit de maatschappij, alsmede op het feit dat individuele ontwikkeling zich niet beperkt tot het initiële onderwijs maar er – ook maatschappelijk gezien – behoefte is aan "levenslang leren". Voorts dienen de opleidingen aan te sluiten op de variatie in wensen en capaciteiten van studenten. Instellingen voor hoger onderwijs dienen naast en in synergie met hun taak op het terrein van hoger onderwijs, een actieve rol te vervullen, die gekenmerkt kan worden als kennisontwikkeling en beroepsontwikkeling.**
  - 2.1 Centraal uitgangspunt bij de beoordeling van het onderwijsaanbod is de programmatische differentiatie. Het hoger onderwijs omvat op langere termijn een **doorzichtig samenstel van verschillende soorten opleidingen met een herkenbaar eindnivo, met inbegrip van mengvormen van onderwijs, ervaringsleren en netwerklernen.**
  - 2.2 De autonomie van de instellingen wordt op korte termijn vergroot door versoepeling van uniformiteitseisen en door verruiming van de inrichtingsvrijheid van opleidingen.
  - 2.3 Het huidige binair stelsel, d.w.z. het institutionele onderscheid tussen HBO en WO, is de basis van nieuwe ontwikkelingen als bedoeld in 2.1. Tegelijkertijd dient de overheid programmatische samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek tussen HBO en WO, **alsmede MBO** te stimuleren. Dit sluit versterking van de onderlinge concurrentie tussen opleidingen niet uit.
  - 2.4 De mogelijkheden voor nieuwe aanbieders van opleidingen moet worden verruimd.
3. De overheid stelt eisen aan de doelmatigheid, kosten en kwalificatie van het opleidingsaanbod.

- 3.1 De overheid ziet toe op afstemming van opleidingen en opleidingstrajecten en op het optimaal verwijzen en begeleiden van studenten naar bij hun capaciteiten en behoeften passende opleidingsniveaus **en ontwikkelt daartoe –in samenspraak met de betrokkenen– een doeltreffend instrumentarium.**
- 3.2 Samenwerking tussen instellingen in binnen- en buitenland en afstemming van opleidingsaanbod wordt gestimuleerd. **De overheid draagt zorg voor een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de "dragers" van de instellingen, d.w.z. bij het onderwijs betrokken medewerkers, studenten, vooronderwijs en beroepsleven** voor de inhoud van de opleidingen. **(zin verplichting aanpassingen instellingen geschrapt)** Bovendien moet de betrokkenheid van studenten en docenten bij de vormgeving van studieprogramma's en de studeerbaarheid daarvan worden versterkt.
- 3.3 De overheid bekostigt een divers basisaanbod van opleidingen op basis van kwalificatie, studentenaantallen en een gewogen gemiddelde duur van de opleiding. Speling in lengte van studieduur wordt mogelijk gemaakt door een gedeelde financiering uit collegegelden en lump sum financiering van opleidingen.
- 3.4 De overheid waarborgt de deugdelijkheid van de opleidingen. De mogelijkheden en instrumenten daartoe zijn voorhanden: accreditering door aangewezen instanties; het aansluiten bij internationale en EU ontwikkelingen in het vaststellen van het kwalificatieniveau van opleidingen, de diplomering en titulatuur.
4. De overheid waarborgt het recht van gekwalificeerde studenten op een afgeronde **maatschappelijk erkende** opleiding.
- 4.1 Kwalificatie geschiedt op basis van differentiatie in het voortraject, begeleiding, selectie, sturing en studie-advies. Toegang tot hoger onderwijs is eveneens te verkrijgen via toelatingstoetsen of beoordeling van kwalificaties die gelijkwaardig zijn aan de reguliere vooropleidingsvereisten.
- 4.2 Sociaal-economische factoren mogen geen barrière vormen voor onderwijskeuze. De overheid garandeert voor gekwalificeerde studenten de toegankelijkheid tot het (geheel of ten dele uit de openbare kas bekostigde) hoger onderwijs door financiële ondersteuning van minder draagkrachtigen. **Daarbij zijn studenten verantwoordelijk voor voldoende studie-inspanning.**

OP DE VOLGENDE PAGINA VOLGT de in ALV 61 op 24 november 1995
AANGENOMEN MOTIES OVER ONDERWIJS

AANGENOMEN MOTIES OVER ONDERWIJS in ALV 61 op 24 november 1995
Attentie: daarnaast zijn ook de Actuele Politieke Moties 61.8000/8001/8002/8003
aangenomen.

vet is in deze versie: nieuwe tekst

OND   M 61.1007   HB: ontraden

indiener   : Groningen ARV
woordvoerder   : Dick Pegtel
onderwerp   : NIEUWE
                          ALV-VOORSTELLEN

De ALV van D66 in vergadering bijeen op 24
en 25 november 1995 te Lelystad,

kennisgenomen hebbend van
de inhoud van de HB-resolutie Hoger
Onderwijs;

in aanmerking nemend dat
op 5 november 1994 door ALV59 te Zwolle een
motie (APM 59.6003) werd aangenomen,
waarin het HB werd opgedragen de discussie
over de randvoorwaarden voor wijzigingen
binnen het Hoger Onderwijs en de gevolgen
waartoe deze zullen leiden, in meer concrete
zin te entameren;

overwegende dat

- 1) in de HB-resolutie Hoger Onderwijs noch
ten aanzien van de randvoorwaarden noch
ten aanzien van de daarmee verbonden
gevolgen heldere keuzen worden gemaakt
en concrete voorstellen worden gedaan;
- 2) het maken van heldere keuzen door de partij
van essentieel belang is voor de partij en
kiezers,

draagt het HB op

- 1) om alsnog te voldoen aan de opdracht
verwoord in de Zwolse motie door op de
volgende ALV een scala aan voorstellen
voor duidelijke keuzen met de daaraan
verbonden gevolgen ter discussie te stellen,
- 2) in dit scala voorstellen op te nemen ten
aanzien van selectie, cursusduur,
verhouding WO-HBO en bestuursstructuur

en gaat over tot de orde van de dag

